EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.5.28.
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszerével kapcsolatban képviselendő álláspontról

{SWD(2026) 133 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában, a tanács következő, 2026. júniusi rendes ülésszakán az alábbi két határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat: a „Glass for Oil Tasting” (Olajkóstoló pohár) és a „Guide for the Installation of a Test Room” (Segédlet a vizsgálóterem kialakításához) témájú határozat, melyek mindegyike a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszeréhez kapcsolódik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodás

Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) céljai a következők: i. az olívaolajok, az olívapogácsa-olajok és az étkezési olajbogyók fizikai-kémiai és érzékszervi jellemzőivel kapcsolatos nemzeti és nemzetközi szabályozás egységesítése a kereskedelmi akadályok elhárítása érdekében, ii. fizikai-kémiai és érzékszervi vizsgálatok végzése az olívatermékek összetételének és minőségi jegyeinek jobb megismerése és a nemzetközi szabványok konszolidációja érdekében, valamint iii. a Nemzetközi Olívatanács mint az olívaolajjal és az olajbogyókkal foglalkozó nemzetközi tudományos kiválósági központ szerepének megerősítése.

A megállapodás aktualizált változata 2017. január 1-jén lépett hatályba.

Az Európai Unió a megállapodás részes fele[1].

2.2. A tagok tanácsa

A Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsa (a továbbiakban: a tagok tanácsa) a Nemzetközi Olívatanács legfőbb hatósága és döntéshozó szerve, amely gyakorolja mindazon hatásköröket és ellátja mindazon feladatokat, amelyek a megállapodás célkitűzéseinek megvalósításához szükségesek. A megállapodás részes feleként az Európai Unió tagja a Nemzetközi Olívatanácsnak, és képviselettel rendelkezik a tagok tanácsában. A tagok tanácsa a határozatait konszenzus útján hozza meg. Ha nem jön létre konszenzus, a kereskedelmi szabványra és módszerekre vonatkozó határozatok elfogadottnak minősülnek, kivéve, ha azokat legalább a tagok egynegyede vagy pedig egy vagy több, együttesen legalább 100 részvételi részesedéssel rendelkező tag elutasítja.

A Nemzetközi Olívatanácsnak jelenleg 21 tagja van, és az Európai Unió az összesen 1 000 részvételi részesedésből 647-tel rendelkezik.

2.3. A tagok tanácsának tervezett jogi aktusa

A Nemzetközi Olívatanács ügyvezető titkársága 2025 novemberében két, a vegyi anyagokról és a szabványosításról szóló határozat szövegét terjesztette tagjai elé. Mindkét határozat a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszeréhez kapcsolódik:

[1] A Tanács (EU) 2016/1892 határozata (2016. október 10.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 293., 2016.10.28., 2. o.), valamint a Tanács (EU) 2019/848 határozata (2019. május 17.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 139., 2019.5.27., 1. o.); ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj.

– az olajkóstoló pohárról szóló COI/T.20/Doc. No. 5 számú dokumentum 3. felülvizsgálata,

– a vizsgálóterem kialakítására vonatkozó segédletről szóló COI/T.20/Doc. No. 6 számú dokumentum 2. felülvizsgálata.

Az e javaslatot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum tartalmazza a felülvizsgált dokumentumoknak az igazgatási titkárság által előterjesztett szövegét.

A megállapodás 20. cikkének (3) bekezdése értelmében a Nemzetközi Olívatanács olívaolajra és olívapogácsa-olajra vonatkozó kereskedelmi szabványában foglalt minőségi és tisztasági kritériumok alkalmazandók a tagok közötti nemzetközi kereskedelemben. Emellett az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 75. cikke (5) bekezdésének e) pontja értelmében a forgalmazási előírásokat a megfelelő nemzetközi szervezetek által elfogadott ajánlások figyelembevételével kell megállapítani. A forgalmazási előírásokat az 1308/2013/EU rendelet 90a. cikkével összhangban megállapított szabályok alapján ellenőrzik. A szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszeréhez kapcsolódó e dokumentumok felülvizsgálatára vonatkozó határozatok hatással vannak a paraméterek ellenőrzésének módjára. Ezért a fent említett határozatok hatással lesznek az uniós jogra, nevezetesen az olívaolajra vonatkozó forgalmazási előírások megfelelőségi ellenőrzésére és az olívaolaj jellemzőinek elemzési módszereire vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. július 29-i (EU) 2022/2105 bizottsági végrehajtási rendeletre[3].

Az Unió a tervek szerint az e határozatban bemutatott álláspontot fogja képviselni a Nemzetközi Olívatanács következő, 2026 júniusában tartandó rendes ülésszakán.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A tagok tanácsa által elfogadandó mindkét határozat a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszeréhez kapcsolódik:

– az olajkóstoló pohárról szóló COI/T.20/Doc. No. 5 számú dokumentum 3. felülvizsgálata,

– a vizsgálóterem kialakítására vonatkozó segédletről szóló COI/T.20/Doc. No. 6 számú dokumentum 2. felülvizsgálata.

A fent említett határozatokat a Bizottság és a tagállamok olívaolajjal kapcsolatos tudományos és technikai kérdésekkel foglalkozó szakértői megvitatták. A határozatok elősegítik az olívaolajra vonatkozó szabványok nemzetközi harmonizációját, és olyan keretet teremtenek, amely tisztességes versenyt biztosít az olívaolaj-kereskedelemben. Következésképpen helyénvaló támogatni azokat.

A szóban forgó határozatok megfelelnek az Unió szakpolitikájának a mezőgazdasági termékek forgalmazására vonatkozó – az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. részének II. címében foglalt – előírások tekintetében.

A határozatok elfogadásához szükség van az Unió álláspontjának meghatározására.

---

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01.

[3] HL L 284., 2022.11.4., 23. o.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[4].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tagok tanácsát megállapodás, nevezetesen az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló nemzetközi megállapodás hozta létre.

A tagok tanácsa által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A tervezett jogi aktusok a megállapodás 20. cikke (3) bekezdésének megfelelően a nemzetközi jog értelmében kötelező érvényűek lesznek, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós jogszabályok – nevezetesen egy, az 1308/2013/EU rendelet alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus – tartalmát az olívaolajra vonatkozó forgalmazási előírások megfelelőségi ellenőrzései tekintetében. Ennek oka az, hogy az 1308/2013/EU rendelet 75. cikke (5) bekezdésének e) pontjával összhangban a forgalmazási előírásokat a megfelelő nemzetközi szervezetek által elfogadott ajánlások figyelembevételével kell megállapítani.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikkének (4) bekezdése.

---

[4] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikkének (4) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. AZ „ALAPÉRTELMEZETTEN DIGITÁLIS” ELVNEK VALÓ MEGFELELÉS

A jelenlegi javaslatnak nincs digitális dimenziója, mivel nincs digitális relevanciája. A digitális eszközök vagy az adatcsere nem tartoznak a javaslat hatálya alá.

2026/0129 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszerével kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) az Unió nevében az (EU) 2019/848 tanácsi határozattal[1] megkötötték.

(2) A megállapodás 20. cikke értelmében a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsa (a továbbiakban: a tagok tanácsa) határozatokat hozhat és ajánlásokat fogadhat el a megállapodás rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozóan.

(3) A tagok tanácsa a 2026 júniusában tartandó 123. ülésszakán két határozatot tervez elfogadni a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésének módszerével kapcsolatban.

(4) Az említett határozatokat a Bizottság és a tagállamok olívaolajjal kapcsolatos tudományos és technikai kérdésekkel foglalkozó szakértői részletesen megvitatták. A határozatoknak hozzá fognak járulni az olívaolajokra vonatkozó szabványok nemzetközi harmonizációjához, és olyan keretet fognak teremteni, amely tisztességes versenyt biztosít az olívaolaj-ágazat termékeivel folytatott kereskedelemben. Az Uniónak ezért támogatnia kell az említett határozatok elfogadását.

(5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a tagok tanácsában képviselendő álláspontot, mivel a Nemzetközi Olívatanács által elfogadandó határozatok joghatással fognak bírni az Unióra nézve a Nemzetközi Olívatanács többi tagjával folytatott nemzetközi kereskedelem tekintetében, és befolyásolni fogják az uniós jog – nevezetesen az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 90a. cikkének megfelelően a Bizottság által az olívaolajra vonatkozóan elfogadott megfelelőségi ellenőrzések – tartalmát.

(6) Amennyiben a határozatok elfogadását a tagok tanácsának 124. rendes ülésszakát megelőző levélváltás céljából elhalasztják amiatt, mert egyes tagok nem tudják

---

[1] A Tanács (EU) 2019/848 határozata (2019. május 17.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 139., 2019.5.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

jóváhagyásukat adni hozzá, akkor az Unió nevében az e határozatban meghatározott álláspontot kell képviselni a határozatok levélváltás útján történő elfogadása során.

(7) A tagok tanácsában részt vevő uniós képviselők számára azonban lehetővé kell tenni, hogy a Tanács további határozata nélkül is jóváhagyhassák a Nemzetközi Olívatanács egyéb módszereinek vagy dokumentumainak technikai kiigazításait, amennyiben ezek a technikai kiigazítások a két szóban forgó dokumentum felülvizsgálatával kapcsolatos módosításokból erednek.

(8) Az Unió érdekének védelme érdekében azonban lehetővé kell tenni a tagok tanácsában részt vevő uniós képviselők számára, hogy az említett határozatok elfogadásának elhalasztását kérjék, amennyiben a tagok tanácsának 124. rendes ülésszakát megelőzően előterjesztett új tudományos vagy műszaki információk valószínűsíthetően érintik az Unió által képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió támogatja a szűz olívaolaj érzékszervi értékelésénekmódszerére vonatkozó, alábbi két határozat elfogadását:

– az olajkóstoló pohárról szóló COI/T.20/Doc. No. 5 számú dokumentum 3. felülvizsgálata,

– a vizsgálóterem kialakítására vonatkozó segédletről szóló COI/T.20/Doc. No. 6 számú dokumentum 2. felülvizsgálata

a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsának következő, 2026. júniusi rendes ülésszakán vagy a 124. rendes ülésszak előtt levélváltás útján.

2. cikk

Az Uniónak a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában részt vevő képviselői a Tanács újabb határozata nélkül támogathatják a Nemzetközi Olívatanács egyéb módszereinek, illetve dokumentumainak technikai kiigazításait, ha az említett technikai kiigazítások az 1. cikkben említett két dokumentum módosításaiból erednek.

3. cikk

Ha az 1. cikkben említett álláspontot vélhetően befolyásolják a Nemzetközi Olívatanács tagjai tanácsának következő rendes ülésszaka előtt ismertetett új tudományos vagy műszaki információk, akkor az Unió képviselői kérik, hogy a szóban forgó határozatok elfogadását az Unió által képviselendő álláspontnak az új információk alapján történő meghatározásáig halasszák el.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök